

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

Binnen de stad, 7 fr. per jaar.
 Buiten de stad, 8 fr. „
 Een blad afzonderlijk 15 centimes.
 De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
 Aankondigingen 25 centimes per drukregel.
 Reclamen, wissels en andere artikelen vooraan
 of midden in het blad : 1 fr. den drukregel.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.
 De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.
 Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

TONGEREN, DEN 8 JULI

Alle man soldaat.

La Belgique militaire vraagt in een artikel, getiteld *Coup-d'œil sur la situation militaire*, wat er uit de conferentie van Konstantinopel zal voortkomen?

Van die vraag uitgaande zegt het blad, dat ons leger, niettegenstaande zijne verkleefdheid aan koning en vaderland, die diensten niet zal kunnen bewijzen welke wij in rechte zijn daarvan te verwachten.

Bij het gebrekkelijke van onze rekruteeringswetten voegt het blad, dat het leger nooit wezenlijk nationaal zal zijn, dan wanneer wij den *verplichtenden dienst* zullen hebben.

Dat is — iedereen soldaat.

Denkt niet dat het militaire blad zich tevree stelt met het invoeren van den persoonlijken dienst, met de verandering onzer wetten van rekrutering en de herinrichting van ons leger — neen! ziehier eenige hervormingen, die de *Belgische militaire* als het meest noodzakelijk denk en onmiddellijk vraagt:

1. Voortzetting van de nationale reserve.
2. Vollediging der verdediging, zowet voor Antwerpen als op de linie der Maas.
3. Een kontingent dat zal toelaten 107,000 man en 30,000 man reserve onder de wapens te brengen.
4. Inrichting van een regiment infanterie ten minste, en van een nieuw regiment cavalerie, en wat meer is, de vollediging van genie en artillerie.
5. Van nu af den generelen staf en de stafs der divisien inrichten.

Aan M. Frère zegt het blad, valt de eer ten deel zijnen naam nogmaals beroemd te maken door het oplossen van dit groot nationaal vraagpunt: zijne welgekende verstandelijkheid, vaderlands-liefde en krachtadigheid zullen voor dit groote werk niet achteruitgaan: dat is zeker, zegt het blad.

Ongeklukkig is de kas van meester Graux leeg, en wij zien niet hoe M. Frère met al zijnen financie-geest er in gelukkig zal deze te vullen.

Om den centen-dans in den zak der belastingbetalers aan te vangen, gaat men nu reeds eene leening van 200 miljoen sluiten; later komen de belastingen op het persoonlijk inkomen en de verhooging der tarieven op de ijzeren wegen, enz., enz.

Het is in die *carmagnole* van miljoenen dat M. Frère de *krachtadigheid* zal putten, welke het militaire blad zoo hoog waardeert, om alle die groote vraagpunten op te lossen.

Kanoniers aan uwe stukken! Belastingbetalers de hand in den zak! Leve de groote minister en — iedereen soldaat.

Al een schooner.

Eenigen tijd geleden reeds hebben professoren van het Conservatorium van Brussel eene aanklacht ingediend tegen verschillende hunner leerlingen. (Dit laatste naamwoord is hier vrouwelijk.)

Volgens hetgeen men ons bericht zouden de stukken die met deze zaak betrekking hebben een dik boekdeel vormen dat 319 — drij honderd negen-tien — naamloze brieven bevat. Deze brieven werden aan de heeren leeraars gestuurd en bevatten de grofste beledigingen, beschuldigingen van zedeloosheid en van onrechtvaardigheid. Zestig zes brieven zouden door dezelfde vrouwelijke hand geschreven zijn.....

(Flandre libérale.)

DOMITILLA

of het huis van Annullinus

GESCHIEDENIS VAN BELGIË EN NEDER-GERMANIË

in de IIIe en IVe eeuw

door Fr. NOUWEN, Pr.

(6e VERVOLG.)

Als Julia, de matrona, een weinig van hare ontsteltenis wederkwam, zeide zij, hare dochter streelend bij de hand nemende:

« Flava, zal u voornemen u niet berouwen van arm en ongekend met mij te leven? »

« Arme moeder, » antwoordde zij, « nooit heb ik u mogen zeggen waarom ik u op eene voor u ongekende wijze bemijn. Nu zult gij u niet meer onstellen, als ik u zeg dat eene hoogere wet dan de natuur mij beveelt u te beminnen. Moeder, ik ben eene Christene; als gij die schoone leer zult kennen, dan eerst zult gij getroost worden, dan zult gij zelfs met liefde de mishandelingen van Varus herdenken en met mij voor hem bidden. »

Julia verborg haar aangezicht in beide handen, hare dochter niet durvende bezien die haar op liefderijken toon zeide:

« Te zeer zijt gij getijsterd om mij thans te begripen, edele moeder; doch weldra zal de Heer onze smarten verzachten. »

Julia wende en hare dochter met haar. Doch in hare tranen voelde de vrouwe, wanneer Flava die afdroegde, iets buitengewoons dat haar hart

(a) De nadruk is verboden.

Brussel, 7 juli 1882.

Mijnheer de Postrijder,

Er is een oud spreekwoord dat zegt: die niet hooren wil moet voelen. Die spreuk vindt heden-dags eene treffende toepassing op de kiezers van België.

Hoe dikwijls heeft men hun niet voorspeld welke de gevolgen zoudn zijn van het behoud der liberalen aan het ministerie: Verhoging der imposten, verzwaring der milicie lasten, oorlog tegen Kerk en priester?

De geuze kandidaten en hunne gazetten hebben daartegen geprotesteerd als of men hen lasterde; doch nauwelijks is de kiezing voorbij of het spel komt op den wagen. Deze week behelste de *Moniteur* een besluit waardoor het gouvernement aan het land laat weten dat er eene leening gedaan wordt van 155 miljoen in obligationen aan 5 per honderd.

Zoo dan, de eerste zaak welke het ministerie sedert zijne redding van den 15 juni doet, dat is van de nationale schuld met twee honderd miljoen te vermeerderen, hetgeen hem een beschikbaar kapitaal verschafte van 155 miljoen.

Men moet zich niet inbeelden dat de geldpomperij hiermee gaat ophouden. Van die 155 miljoen zal er niet veel de kas in gaan, want die verbazende groote som is reeds grootelijks verteerd met het bouwen van ledig staande scholen en het velsmeeren van ontelbare schoolrenteniers. Ons gezamenlijk had gelg verteerd gelijk water, de kas was ledig en toch gingen de verkwingingen voort. Om de uitgaven te kunnen volhouden gaf het gouvernement schatkisthoons uit, dat wil zeggen dat de nationale bank betaalde voor rekening van het gouvernement. Het is juist om deze uitgaven en verschotten aan de Bank te kunnen terug betalen dat men vandaag de leening van 155 miljoen moet aangaan.

Waarom gaat men nu de interesten der nieuwe leening betalen? Met niets anders dan nieuwe belastingen en die nieuwe belastingen zullen weinig welkom zijn in den tegenwoordigen toestand. De landbouw is in verval, de kleine handel in de steden ligt op zijn rug en in plaats van de lieden met nieuwe leeningen en nieuwe belastingen te plagen zou men veel beter bij burger en landbouwer onthaald worden indien men hun kwam aankondigen dat het gouvernement er aan denkt eenige maatregelen te nemen tegen den verval van den handel en de verplettering van den landbouw onder de concurrentie van Amerika.

Het is vandaag niet meer kwestie van te loochenen dat het ministerie moet geld slaan op den rug der lastenbetalers. De leening is daar, zij staat daar officieel in den *Moniteur* en zij moet maar betaald worden. Schreeuwt nu *riat de liberalen* steekt het vaandel uit en verheugt u van door de geuzen geregeld te worden: dat is allemaal schoon en goed, maar het is jammer dat het zoo veel geld kost.

Ziedaar alweer een gevolg van de ongelukswet op het lager onderwijs. De officieele scholen, de geuzenmeesters en schoolgeuzinnen vreten het land op en om de ledige staatskassen opnieuw te vullen moeten de lastbetalers alle jaren nieuwe miljoenen opbrengen. De ondervinding die drie jaren geduurd heeft, is voldoende om aan iedereen te doen zien dat België vijfandig is aan de nieuwe schoolwet, en dat men door de overdreven kosten die zij veroorzaakt het land tot den ondergang zal geleiden.

Men heeft goed zeggen dat de kiezers den 15 Juni de handelwijze van het gouvernement in zake van scholen hebben goedgekeurd. Hetgeen hooger spreekt dan den uitslag der kiezing, dat zijn de

officieele ledigstaande scholen. Elk ander ministerie als MM. Van Humbreeck, Bara, Rolin, zou na zulke ondervinding zijne dwaling herkennen en afzwer van den oorlog tegen het vrije onderwijs, oorlog waarin overigens het ministerie met de geuzerij overwonnen werd. Maar hunne blinde haat tegen Kerk en godsdienst laat aan onze geuzen niet toe een einde aan dien oorlog te stellen. Blijven die venten nog eenige jaren aan het roer dan is België totaal bedorven.

Dezer dagen las ik in den *Moniteur* dat er te Tongeren eene middelbare meisjesschool gaat gevestigd worden. Was die school te Tongeren wel noodig? Daar valt grootelijks aan te twijfelen. Die nieuwe middelbare school is heel eenvoudig een nieuw oorlogsmachien door het gouvernement aangewend tegen het vrij onderwijs.

Wat zal dat nieuw machien uitwerken? Dat zult gij te Tongeren beter weten dan ik. Voor mijn deel ik geloof dat het volstrekt niets aan den toestand uwer scholen zal veranderen, en hetgeen ik zeker en vast weet dat is dat het alweer veel geld zal kosten.

Jan Van Brussels.

Stads- & provincie nieuws

Middelbare school voor meisjes

Goede menschen van Tongeren, verheugt u, de geuzen hebben u alweer eene nieuwe school present gedaan. Een koninklijk besluit van den 29 juni laat ons weten dat eene nieuwe Staats middelbare school voor meisjes te Tongeren zal ingericht worden.

De ouders die de opvoeding hunner dochters willen toevertrouwen aan gesichten die recht streeks onder de band van Piet Van Humbreeck, den grafnaker van het catholicisme geplaatst zijn, hebben nu eene goede gelegenheid om hunne goesting te soldooren. Maar gelukkig is de ouders van dat soort zijn dun gezaaid in Tongeren, en buiten eenige plathroeken die hunne ziel zonden verkoopen om een plaatsje te krijgen, zal er in onze gansche stad geen vader en vooral geene moeder zijn die de opvoeding der religieuze pensionnaten niet verre boven die der gesichten van M. Van Humbreeck zal plaatsen.

Dat is genoeg gezegd dat de nieuwe school het zevende rad van den wagen zal zijn; maar dat wil niet zeggen dat zij ons toch alweer geenen hoop vijf Frankstukken zal kosten.

T is waar ook het geluk van door de geuzerij geregeld te zijn, kan niet duur genoeg betaald worden.

Onze tongersche geuzen zijn waarachig de behalvekste comedianten van de wereld. Den 15 juni worden zij verslagen gelijk het nergens in 't land gebeurd is met hunne partijgenooten. Dit beliet hen niet hunne vaandels te doen wapperen tot teeken van overwinning.

Veertien dagen daarna had te Tongeren de kiezing plaats van een provinciaal raadslid. Gij beeldt u in dat onze geuzen den strijd gaan aannemen? Dwaling; zij trekken beschaamd achteruit en stellen zich te vreden met eenen geheimen schrijvelaar te belasten de katholieken en hunnen candidaat eenige onbetamelijkheden in 't aangezicht te werpen.

Maar 's anderzlags wordt te Namen een ministerieele candidaat gekozen en eensklaps verschijnen wederom de liberale vlaggen.

T is waar, onze geuzen hebben bij ons zoo zelden de gelegenheid eene overwinning te vieren dat zij genoodzaakt zijn zich die van anderen aan te matigen. Maar zij bedriegen zich schrikkelijk, indien zij denken dat die manifestatie's, die toch

hunne oogen doe glinsteren. Wee u, Annullinus, die mij vervolgt! Wee hem die Varus durft hoonen! Diens wraak zal hem naar den onderaardschen styx zenden.

Riccus Varus wezen geleek niet meer aan dat van eenen mensch, maar van een wild dier, hij stampte razend met zijnen voet op den vloer.

Twee sluwe slaven die hij vrijgesteld had, en welke onder zijne lijftrawanten dienden, traden in de zaal.

« Mannen van moed, » zegde de pretor, « ik heb eene geheime bevelslaging met u te houden, » en alle drij weken in een nevenvertrek vande zaal.

V.

Kort nadien maakte Annullinus zich reisvaardig om Keulen en de grenssteden van den Rijn te bezoeken. Hij ging, buiten gewoonte, dienmorgen noch afscheid nemen van de jonge Nympha welke hij in haar gebed vond.

De jonge maagd zuchtte tot tranen toe voor een klein houten kruis dat uit twee nitegaande stokjes samengelegd was. Zij verborg dit heilig teken niet meer voor haren vader, die haar vroeg of zij over iets bedroefd was.

« Neen, heer vader, » antwoordde het meisje, de tranen welke gij mij ziet storten zijn mij zoet: de Heer van hierboven is mij zoo gunstig en ik ben hem zoo dankbaar, dat ik soms ween van vreugde, als ik zijne goedheid aanschouw, en mijne kleinheid.

Annullinus drukte haar eenen zoen op het voorhoofd en vraagde aan Nympha voor hem te bidden, terwijl hij onder het uitspreken dier woorden over zijn eigen verlegen scheen en schielijk verdween. Nympha had dien morgen met zoo eene vurigheid voor de bekeering van Annullinus dat haar hart klopte van aandoening.

« Dat is de eerste keer dat de wil en de inzichten van mijnen vader zich in mijn gebed met de mijne vereenigen. Heden is de Hemel open voor mijne verzuchtingen, » zegde zij biddende.

zeker niet op hunne plaats zijn, wat anders voor gevolg hebben dan hen belachelijk te maken.

Dwaasheid, hoogmoed, trotschen waan Draagt de geus op zijne vaan.

Den provincieraad beschimpen en beledigen, zijne leden op eene geestige wijze met den naam van *quaque* bestempelen, dat is zekerlijk meer dan slim; maar het misstaat toch wel wat aan gazettes, die het orgaan dienen aan de heeren Perreau, de Favereau, Ghiméau, en Vanwest, wijl, nauwelijks twee jaren geleden de leden van het schepencollege en de *membre du canton* zich samen op den rang stelden en al hunne pogingen inspan den om in de vergadering der provinciale raadsheeren aangenomen te worden.

Sedert de kiezers de deur voor hunne neus gesloten hebben, verdient de provinciale raad nog slechts hunne verachting.

Sedert veertien dagen maken onze geuzenbladen groot lawijt over de veroordeeling tot eenige dagen g'vang van den genaamden Lambert L. bakker, woonachtig te Tongeren, schuldig erkend van drie diefstallen van brood ten nadeele van het hospitaal.

L. was kerkzanger, en dat was genoeg voor onze geuzen om den hoorn en bijna de verantwoordelijkheid van dien misslag de katholieke denk wijze toe te werpen.

Wat die eerlijke gazetteschrijvers er niet bijvoegen is dat L., die altijd een onbaakbaar gedrag gehad heeft, zijnen conge als zanger gekregen heeft den dag zelf dat hij plichtig erkend werd.

Handelen onze geuzenmaatschappijen altijd op dezelfde wijze jegens de schuifige schapeu hunner kudde?

De leden vanden provincieraad van Limburg hebben dit jaar gewigerd het middagmaal aan te nemen dat hun jaarlijks door den heer gouverneur der provincie wordt aangehouden. Deze weigering legt zich uit door de ongeloflijke getuigenis afgelegd door M. Goupy de Beauvolers, voor de commissie der school-inspectie.

Men weet inderdaad dat M. de gouverneur zich niet geschaamd heeft de beledigendste beschuldigingen tegen openbare besturen uit te brengen, en namelijk tegen burelen van weldadigheid onzer provincie welke bij openlijk betichte van ten nadeele der armen de katholieke scholen te bevoordeelen.

De leden der bestendige deputatie, niet willende dat zulke daden, indien zij waalijk bestonden, ongestraft bleven, heeft dadelijk een onderzoek bevolen ten einde te vernemen in welke gemeenten zulke misdrukken konden bestaan en er een spoedig einde aan te stellen.

Doch nauwelijks was dit onderzoek besloten of M. de gouverneur van Limburg verzette zich er tegen uit al zijne krachten. Hij beriep zich op M. Rolin en deze wel ziende dat zijn gouverneur er slap zou van af komen, vernietigde de beslissing der bestendige deputatie, zoo dat het onderzoek niet kon plaats hebben.

M. Goupy had de grofste beledigingen tegen de armbesturen uitgebracht. Hij liet niet toe dat er een onderzoek gedaan werd door de bestendige deputatie, daar hij wel voorzag dat uit dit onderzoek de onbesproken eerlijkheid der armbesturen zou blijken zoo wel als de ongegrondheid der lichtvaardige en hatelijke aantijgingen die tegen hem uitgebracht waren.

Die onnosbare handelwijze van den heer gouverneur van Limburg was voldoende om aan de deputatie te doen begrijpen dat hare plaats niet meer was aan de tafel van M. Goupy. De

Annullinus wagen reed met eene snelheid die hem tegen den avond nog te Keulen moest aanvoeren.

Te Juliaeum eventwel had de sluwe en booze Varus een middel weten uit te vinden om de aankomst van Annullinus wat te vertragen, zoodat de nacht reeds viel als de landvoogd op Keulen aanreed. Annullinus liet naar gewoonte, zijne gevolg op eenen geruimen afstand, hem achterna rijden. Wanneer de wagen daar voor eene boschachtige helling zijnen gang wat moest vertragen, rolde in eens een der paarden overhoop voor den steek streken, kwamen in eens eenge verkleede baan-stroopers toegesprongen: de eene zocht den koetsier met eene werpspies te doorboren, doch miste zijn stuk, de andere joeg zijnen dolk door de zijde van den landvoogd die in zijn rijtuig omheun viel.

Hij is getroffen, » zegde een der misdadigers, en beide slopen het bosch in en bestegen wat verder hunne dravers, die zij aan eenen boomstam gebonden hadden om zijdelings, op vollen draf, hunne richting naar Trier te nemen en zoo alle slecht vermoeden te vermijden. Zij droegen eenen brief van Varus naar den pretor van Trier en kwamen op behoortijken tijd in deze stad aan.

Eene groote verwarring ontstond in den voorspan van den renwagen door den val van het paard; eene mijl sleurden de andere paarden het rijtuig voort, doch de koetsier overmeesterde hen en kwam bij Annullinus, die in zijn bloed lag te zwemmen.

« Goede knecht, » zegde hij tot den koetsier met bevende stem, « ik weet het, gij zijt Christen. »

« Ja Heer, » antwoordde deze weened.

« Zeg dan aan Domitilla en Nympha, dat ik vooraleer te sterven in hunne leer geloofd heb. »

Annullinus wist dat alle Christen eenen anderen kan opnemen door de waters des doopsels. De

provinciale raad heeft het voorbeeld der deputatie gevolgd en gewigerd het middagmaal van den gouverneur te gaan bijwoonen.

Doch na de openingszitting van verleden dinsdag heeft zich de groote meerderheid van de raadsleden in een banket vergaderd. M. Slegers, lid der bestendige deputatie, heeft er in welspeldigen en vaderlandslievende woorden eenen toast gedragen aan den Koning. De woorden van den heer Slegers zijn met daverende toemijningen begroet.

In zijne zitting van den 6 juni heeft de provinciale raad zich bezig gehouden met de benoeming van drie leden der bestendige deputatie wier mandaat ten einde was, namelijk de heeren ridder de Menten, ridder de Borman en Gielen de Grady.

Deze drie uitgaande leden zijn hernoemd geworden.

Zaak VAUGHAN.

Armand en Leon Peltzer zullen vandaag weer voor de raadkamer verschijnen.

Gisteren heeft M. Ketels, onderzoeksrechter, een reisak uit Leipzig ontvangen; de zak bevatte echter niets. Men verwachtte gisteren avond den geelen reisak uit Straalsburg.

Volgens *l'Étoile* zijn er te Antwerpen zeer beschuldigende geruchten in omloop. Men wijst de kleine blonde aan, die naar den meerd in het huis der Welfstraat geweest is.

Verscheidene personen zijn gehoord, onder ander Koepke in diamanten, die hun door Van Bredael verkocht zijn. Van wien heeft deze de diamanten gekregen om ze te verkoopen?

Het huis waar het meisje V. d. B. woont, is door twee agenten van politie bewaakt.

Het gerecht te Brussel heeft weer diensdoden van Mad. Bernays gehoord. Een nieuwe getuige werd gehoord van 9 tot 5 ure.

Eergisteren, van af 9 54 ure 's morgens, werd het justicie-paleis, te Brussel, bestormd door eene groote menigte nieuwsgierigen, gekomen om de geboeders Peltzer, die voor de raadkamer moesten verschijnen, te zien.

Ten 9 12 was Leon Peltzer in het kabinet van den onderzoeksrechter gebracht. Hij moest onderhoord worden. Doch welha kwam eene depeche aan, zeggende dat de onderzoeksrechter, M. Ketels, ontsteld was.

De rechter M. Charles werd aangesteld om hem te vervangen bij de raadkamer en aldaar verslag te doen over de zaak.

Ten 10 ure kwam Armand Peltzer in het paleis aan en werd eenge oogenblikken later voor de raadkamer gebracht, die zettelde onder voorzitterschap van M. Knops, onder-voorzitter. M. Charles gaf verslag over de zaak. M. Willemaers, procureur des konings, bekleedde den zetel van openbaar ministerie.

Aan de bank van verdediging bevonden zich Mrs. Robert, Schoenfeld en Van Galster.

Leon Peltzer was de eerste voor de raadkamer gebracht; na een verhoor dat slechts eenge oogenblikken duurde, werd het aanhoondsman-daat ten laste van Leon Peltzer, weer bekrachtigd, en de betichte werd naar zijne cel teruggebracht.

Eene lange discussie is daarna ontstaan tusschen de beschuldiging en Mr. Van Galster. Armand Peltzer loochent alles. Zijne gevangenhouding wordt nogtans bekrachtigd. Het onderzoek

goede knecht sprak nog eenige woorden met hem haalde in een slaach van helm dat hij voor hoofd-dekel droeg, bronwater aan en bijgelegen boeke en doopte zijnen heer en meester in den naam der H. Drijvuldigheid. Korte stonden daarna overleed de landvoogd, zich rouwhartig beklagende zoo last eene leering onbeld te hebben welke hij nochtans zoo goed kende.

De heilwaters waren nauwelijks over zijn hoofd afgestroomd, als het gevolg en de ruiters van den landvoogd hem inhaalden...

Iets buitengewoon zwaars wog, van vroeg in den morgen na dien nacht, op Domitilla's hart. Daarom ging zij lenigend zoeken aan den voet des altaars, en zich in het geestlijk ayoninaal der Christenen spijzen met het brood der sterken. Daar, in een groot vertrek van het huizeerederle weduwe waar men langs verscheidene kanten toegang naar vond, zonder veel aandacht op zich te trekken, had de vergadering der geloovigen plaats; de rijke matronas zaten naast de andere vrouwen, omringd van hare christene kinderen en slavinnen; de mannen waren van de vrouwen door eene kleine scheidings afgesloten.

Eenige schilderijen op de muren stelden meestal onder zinnelbeelden de geheimen van onzen H. Godsdienst voor. De moeder van den Heiland stond recht voor het gezicht der vrouwen, in eene biddende houding, de handen uitgestrekt naar den Hemel, en geroofd als eene schoone Romein-sche edelvrouwe. De Christenen wisten dat deze bidplaats aan hare was toegewijd door de eerste apostelen van deze streken. Domitilla had hare plaats omtrent onder het schilderbeeld. Hooger op langs beide kanten, liep een halve cirkel van de panden af; dit was het Heilig der Heiligen. Eene groote gordijn hing van boven naar beneden om de grootste geheimen der H. Mis te verbergen en zoo meer eerbied en ontzag bij te zetten.

(Wordt vervolgd.)